

En oversikt over tiltak og aktiviteter for lesing i Sandefjordsskolene Skoleårene 2020 – 2023

Prosjektledere: Fride Lindstøl (Universitetet i Sørøst-Norge), Jannike Ohrem Bakke (Universitetet i Sørøst-Norge) og Grethe Kahrs Andersen (Sandefjord kommune).

<p>Høst 2020: «Sammen om lesing».</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Etablerer partnerskap om lesing på tvers av skoler i Sandefjord.• Lager en systematisk kunnskapsoversikt om ny leseforskning som er relevant for skoler i Sandefjord.• Kollektive analyser (skoleledere i Sandefjord og lærerutdannere på USN) om leseresultater i kommunen.• Karlegging av lærere og lederes behov og ønsker (digitalt spørreskjema).• Utvikler en kollektiv plan for innhold, progresjon og medvirkning for alle partene.
<p>Vår 2021: Modul 1: «Lesing som grunnleggende ferdighet på tvers av fag».</p> 	<ul style="list-style-type: none">• Vi lager en film (60 min.) som oppsummerer ny leseforskning og leseundervisning.• Vi lager 8 podcaster om leseundervisning og lesegrep, for eksempel «Gutter og lesing», «Lesing i engelsk» og «Lesing i matematikk», «Å iscenesette lesing», lesing i samfunnsfag, «Å komponere leseundervisning».• Vi gjennomfører digitale (synkrone) workshoper med tre valgfrie spor. Alle lærere i Sandefjord kommune deltar. Spor 1: Hjernen er alene og stritter imot! -om leseundervisning som kan bidra til lesemotivasjon Spor 2: Å lese tekst med hode og hjerte! Lesebestillinger og metodiske grep for å få elever til å ta stilling.• Spor 3: Derfor skal vi ikke kaste bøkene ut av klasserommet - om lesing i digitale <u>og</u> analoge omgivelser.

	<ul style="list-style-type: none"> • Vi lager et etterarbeid som lærere skal prøve ut på egen skole, for eksempel didaktiske lesegrep, snakke med elevene, dele erfaringer i lærerfelleskapet.
<p>Høst 2021: Modul 2 «Faglig lesing i og på tvers av fag. Et inkluderende lesefelleskap».</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging og analyse av lærere og lederes ønsker og behov for neste studieår. Google docs og digitalt seminar. • Vi utvikler et enda tydeligere lederspor – én dags ledersamling med representanter fra alle skoler i kommunen. Workshop. Etterarbeid til ledere som gjennomføres høst 2021/vår 2022. • Vi lager en film om lesing der vi presenterte 6 lesedidaktiske grep som kan benyttes for å trene elevene til aktivt å ta stilling til tekster i og på tvers av fag. • Tre digitale workshoper (WP2): • Spor 1: Vil du være venn med et menneske eller en robot? Leseforløpet handler om spenninger mellom menneske og teknologi, f.eks. fremtidens robot, kunstig intelligens og bruk av algoritmer i digitale medier. Undervisningen er knyttet til det tverrfaglige tema demokrati og medborgerskap. Det er et fokus på å lese for å argumentere, tenke kritisk og bruke ulike kilder i dette sporet. • Spor 2: Elever som synliggjør sin leseforståelse ... Lesing, skriving og muntlige ferdigheter henger nøye sammen. En prosessorientert lesing har ikke bare en før-, underveis- og etterlesingsfase, men også en <i>publiseringsfase</i>, der elever viser sin leseforståelse gjennom bruk av muntlige og skriftlige ferdigheter. I dette sporet er det bl.a. fokus på lærerledede samtaler med flere spørsmålskategorier, kritisk lesing og multippel lesing. Det gis flere praktiske eksempler. • Spor 3: Å lese sakprosa. Fagenes tekster i fagenes språk. Hva slags fag- og tekstkompetanse trengs? Hvilke lesestrategier er sentrale å anvende på slike tekster? Hva kjennetegner fagspråket i dem, hva er vanskelige begreper, og hvordan underviser man i

	<p>dem? Vi ser på teori, prinsipper og konkrete, didaktiske grep i dette sporet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi søker om HK-dir. midler til å gjøre et utviklings- og forskningsprosjekt om leseundervisning. Prosjekttittel: «<i>Leseløp!</i> - Å skape et profesjonsfelleskap rundt leseundervisning for alle elever». Dette er et samarbeid mellom USN, Sandefjord kommune, Dekomp og enhet for digitalisering og Utdanningskvalitet på USN. Søknaden får tilslag og prosjektet starter november 2022.
<p>Vår 2022 «Utprøving, veiledning og deling av leseundervisning på tvers av skoler»</p> 	<ul style="list-style-type: none"> • Profesjonskonferanse på Bakkenteigen med to spesialtilpassede sesjoner om lesing for Sandefjord kommune. Sandefjord deltar med 200 lærere, resten (ca. 300) deltar digitalt. • Forarbeid til lærere i team – utprøving av lesestrategier og/eller lesegrep i og på tvers av fag. Erfaringsdeling på hver skole. Hver skole skriver et veiledningsnotat som oppsummerte erfaringer og stiller spørsmål om hendelser og problemstillinger som oppsto i egne klasserom. • Veiledning av to lærere fra hver skole med utgangspunkt i veiledningsskriv. 4-6 skoler (èn krets) på hver samling, til sammen fem samlinger. • Analyse av veiledningsøkter og veiledningstekster. Vi diskuterte følgende spørsmål med lærere og leder: Hvilke lesestrategier skal vi arbeide med videre og hvordan kommer vi enda tettere på klasserommet og lærernes leseundervisning? • Kartlegging av ledernes behov for støtte og delingsformer på tvers av skoler. • Vi lager en film om å koble skolebiblioteket tettere på undervisningen og bruke elever som bibliotekassistenter. Fra Melsom skole.
<p>Høst 2022 «Leseløp- Profesjonsfelleskap om leseundervisning i framtidens skole og lærerutdanning».</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ledersamling med deling av erfaringer og planlegging av leseåret. • Stor lesekonferanse for alle lærere i Sandefjord kommune (2. november). Tema er valgt på bakgrunn av møter/veiledning med lærere og ledere i Sandefjord (vår 2022): Kritisk lesing, lesing i

matematikk, lesing av multimodale tekster/lesing for å iscenesette, lesing i naturfag, lese for å samtale, lesing av bilder/multimodale tekster.

- Konferansen ender i oppdrag som skal prøves ut i klasserommet. Disse skal deles i profesjonsfelleskapet i løpet av våren. USN veileder. Delingsform: lesepod, digitale bildeofotellinger, power point, lydfil.
- Start av det HK-dir. støttede prosjektet «Leseløp» (nov./des.). der vi samarbeider spesielt med noen utvalgte leselærere (som har lyst) i Sandefjord som deler og digitaliserer egne praksiser i digitale leseløppliner.

Vår 2023
«Framtidens
leseundervisning i
Sandefjord».

- Profesjonskonferanse (25. januar) med egne sesjoner om lesing som er spesialtilpasset Sandefjord kommune.
- Veiledning på oppdrag og skolebesøk
- Deling av erfaringer på tvers av skoler
- Lesekonferanse våren/høsten 2023?
- Avslutning og evaluering av prosjektet.
- Leseløp prosjektet fortsetter fram til 2025